

לולב וערבה פרק רביעי סוכה

מסורת הש"ס

(א) מנחות דף י. עה: | קטשה
יד: | (ב) כ"ב דף לו: | (כ"ק
קטור: | (ג) | במשנה תרומות
פ"ח מ"ו | א"ח כ"ה | ור'
נחמיה חזיר | א"ח | כ"ה | ור'
החמישי | הכא | מפורש | ע"י
הלך | מימי | הש"ס
הכריח | (ד) | (להקטן נ"א).

תורה אור השלם

1. וכי תגשוק עוד לזכות
אך רע וכי תגישו פסח
וחלה אין רע הקריבו
גא לפחתך הירצק או
הישא פניך אמר ה'
עבאוח: מלאכי א ה

הגהות הב"ח

(ב) תוש' דר"ה ולי מתי
ישי' ולא כשי כהן ורגדו
הנחה: (ג) בא"ד מדרך כל
הקדשים כגלי הנפלים:
(ד) בא"ד להיפסל כל יחל
יספוק ההיה שמעתי
קמל': (ה) בא"ד קדש
כמלי כוספד וישי יחל
הוא דהא קאמרינן הס
אכל יצאה מין דמשי
ישי' אלא חת יבש
מקדשה ואמרינן
כסנים אלמא מרת יבש
מתקדשה וכן כסף כל
הנפלים:

מוסף רש"י

כלי שרת אין מקדשין
אלא מדעת. שהטעם
בזה צורך שיהיה להם כך
והטעם דאין מקדשין כל
גבי כל וזמנן השמים
היוצא העליון והוא כנברה
היוצא מתחתן מאלו שני זה
העליון גירוי. וזהו צורך
העליון כדי שלא יהיה שם
שםין. וזהו ענין שםין
המתקן והולך. הישעין שמה
ענינו האדם עם ארון ה'ן
הכלי וכל שכן כשהתקן
מגולה (בבב קטז).

וואי מימי במקדש איפסלו בלינס. האיל ואקדשו קדושת הגוף הו
לכו כאמורי קרבן: חוקים אמר. הא ודאי מלית למשמע מינה דאין
שיעור למיס אבל קידוש שלח מדעת לא שמעין מינה וטעמא דממני
גלא מימי במקדש דמאן דחיו לבו
שרת סבר לעצם קידושם כלי ומט
בו מאתמול וכיון דאין שיעור למיס
קידוש הכלי וקא חזי דממסר לכו
ש"מ אין לינה מועלת בננסים ונפא
מינה חורבה: ר' יוחנא אמר. אפילו
מימא יס שיעור למיס ואפ"ה נפק
מינה חורבה: גזירה שמה ואמרו
לקידוש ידים ורגלים. לכהן גזיל
מלאוס קידוש בכלי שאין מקדשים
ידים ורגלים אלא במים מקדשים
דומיא דכיור שנמשח בשמן המשחה
ומקדש את מימיו והס לקידוש ידים
ורגלים ואף קפון של זכס שחיו עושין
לגבוה של כ"ב לקדש הימני ידיו
ורגליו דכאמרי' בסדר יומא פ' ט"ז
בבבלי (דף מג:) מקדש היה ואמי
למקדש הלא לקידוש אפים' ורגלים
מילאוס וליה לכו שיעורא שפי' ויה
ק' לנזין דאין קדש כללי ומקדשו וי
חזי דממסר לכו אמר אין לינה מועלת

[illegible]

החדרן עלד לולב וערבה

החליל חמשה ושש. פעמים שהוא ששה ימים פעמים חמשה: וזהו חליל. שחי מחללין לרבות שמחה לבית השואבה: **ביום השואבה.** כל שמחה זו אינה אלא בשביל ניסוך המים כדמפרש (ע"פ) ושאתם מים בשקן: **שמיני דוחה בו.** הלכך כל י"ט להיות בשבת פשו להו ששה חוץ של מועד ומלא חלילי ששה חל י"ט בחול והיו להו תרי יומי שבת וי"ט דלא דחי להו (שבת) פשו להו חמשה: **במ'.**

(דף ע"ב:) מיהו ים לדרום דבאין עם הוצה שאני דהא נאכסיס הבאסי
 התורה (מנחות ע"ג.) ואלו כמי עמלן תנן במס' מעילה (דף י'.) קידש
 (שם) קדשו (ו') והכשרו ליספל כנבול וים ונמחוקר כפורה וזבילתו ולא
 יגיה לחדל דלת מן ליה גבי מים האלת ולתם הפסיס ומנחות ולא מני
 גיה דבורית ליתא במקום וריזין אימא אורחא דמילתא דהא דור
 יוצא הוא אלל דקראמרין התם כיון דפריש אסויה אסח דעמיה ור
 אלמלא מדה יבש לא נקדשה וכן בקור כל המנחות בלות מלה (שם)
 ושיחא הקדשן כמור ופריז דתנן ר"ש אומר בלולא הר (שם)
 דלא משום דלי מקדשה היו מפיסיל ביצול אלל מלה כדדרי מבעיר
 ביצול מנחת כהנים וזבחייה כהן גדול דלית זכו קמילא ונאכסיס הבאסי
 דכוותיה אמריין כפוך ב"ש בזבחים (דף ע"ג:) שם לו ממזייר שמקריב
 דכלי שרת אין מקדשין אלל בפסיס אס כן אכתי מיקלן לו וגימיה
 בלינה וי"ל דה"ל מ"ה יועיל שפאה מחדשת ועוד

חזקיה אמר בלי שרת אין מקדשין שלא טרעוהו מימה דנפ"ה תת
קדשו ארבעים מתוך שמונים ר' יוחנן אמר לא קדשו ומס'
ונומן כן קשיא דרבי לוא אמר דרב פפא פקד פקדוהו הכס דרב
קמיילת פסולי דרבי לוא ענו אלא קמן אלא קדשו פסל ופריז וכו' וכו'
שרה אין מקדשין אלא מדעת ומיחו דר' יוחנן איכא לגנוי שאני מש
מחק קשה שאין שיעור למים ואפ"ה אין מקדשין אלא מדעת מ"ל דה
שרה ממדשין שלא בזמנא מ"ל גרע

ואי מייתי במקודשת איפסילו להו בלינה
חזוקיה אמר ⁶כלי שרת אין מקדשין אלא
מדרעת וגזירה שמא יאמרו לדעת נתקדשו א"ר
ינאי א"ר יורא אפילו תימא ביש שיעור למים
ויכלי שרת אין מקדשין אלא מדרעת וגזירה
ששמא יאמרו לקדוש ידים ורגלים מלאן:
גששכבה ואו נתגלתה כו': ואמאי ליעביד
במסנות לאמא מתנ' דלא ר' נחמיה ⁷דרתניא
מסנות יש בו משום גילוי אמר רבי נחמיה
אימתי בזמן שהתחתונה מגולה אבל בזמן
שהתחתונה מכוסה אע"פ שהעליונה מגולה
אין בה משום גילוי מפני שארס נחש דומה
לספוג צף ועומד במקומו אפילו תימא רבי
נחמיה אימר דאמר ר' נחמיה להדיוט אבל
לגבוה מי אמר ולית ליה לרבי נחמיה
יהקריבנהו נא לפתחה הורצך אלא הישא פניך
אמר ה' צבאות:

הדרך עלך לולב וערבה

החליל החמשה וששה זהו החליל של בית השואבה שאינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב: גמ'

וְאִי מֵיִתִּי לָהּ בְּמִקְדָּוֶשֶׁת אִיִּסְכָּלוּ בְּיָמֶיהָ. וְאִם דְּנִעְשָׂה כִּמִּי שֶׁמִּלְאָהּ הַקּוֹף כִּיּוֹן שֶׁנִּתְמַלְאָה שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּה דְּכָל שָׂרָה אֵינֶם מִקְדָּשִׁים שֶׁלֹּא בִּזְמַן וְאִי מִשּׁוּם דְּכִי מִטּוֹ לֵילִי דְּבִי שִׁמְשֵׁי מִיִּקְדָּוֶשׁ דְּלִילָה אֵין מִחוּסָר וּמִן וּמִפְסָלוֹ בְּיָמֶיהָ סָף מִחוּסָר דְּקוּדֹשׁ לֵבָן נִתְמַלְאוּ אֵין לָנוּ לְחוּסָר כִּלְאֵי מִלְּקוֹ הַרְבֵּה דְּשִׁלְשָׁנוֹ

במנחות פ' שמי' הלכות (דף ק. פס.)
גבי לחם הפנים שקדורו אחר השבת
שאיננו הוא על השלחן כמה ימים
אין בכן כלום דנעשה כמי שקדורו
הקוף ו"ל דלא דמי דשמי' הכא דלא
כע' (ה) בכן בגדי הכונה במיור' וא"ת
והלא נלווים של זכר המחוּמקט ששה
לוגין מקודשת היתה דלא קתני שאינה
מקודשת דקתני גבי חבית וכן קתני
שיהו מקדשין אותן ככלי שרת אחר
קודם ניסוק וא"כ היאך היו ממלאין
ממי השילוח הא מיפסלי ביזאא כיון
נתקדשו ככלי שרת כי היכי דביזאא
כליה וכן פ' בקינורם כהדיא ברש
שמי' מדות (מנחות פז: ושם) גבי שלחן
אכל מקדש ליפסל כליה וביזאא וכו'
המוזנש מקדש (והחם דף פה.) מפרש
בקינורם אכל מקדש ליפסל איפסל
יא חוץ לקלעים או נגע בו טבול יום
וגם רבינו שלמה פירש פ"ב דזבחים
(דף כ: ושם) גבי יציאה מזה שתועיל
הקדשים וידועים וכלל דרך כל
הקדשים (ו) הנפסלים ביזאא והשתא
קשה ממי דללוית דלא מיפסלי ביזאא
ומיהו אין מכאן קושיא כל כך דאין
כלי שרת מקדש כחזק עד שיכנס
לפנים כדאמר שמואל כהדיא בשלחיה
גמ'

ההמונה מקדש (שם דף פח.) דכלי שרת אין מקדשין אלא מחוץ ואין
המקדשין אלא מבפנים אבל קשה מפני' דמנחות (דף ט. ושם) דפליגי
בבבלי חוץ לחומת עזרה דריש לקיש אמר כשריה דמדכרנהו לא בעי
דפסיה נמי לא בעי ור' יוחנן אמר פסולת כיון דעשייתו בכלי ור'
דפסיה לא בעי פסולת כיון דמחיצה בעי' אלא בפנים מקדשא וכו' וה'
אלא מיפסלה כיוצא וכן משמע בפ' התכלת (שם מה.) דלמחר רב שש
הוא מציא כרבי פסיה לכו דלמחר שמיטה מקדשא פ' דאיפסלה כיוצא
ובבבלי (א) שמעון (דף מה.) קאמר ה' דלא כרבי דאי כרבי כיון דלמחר
שמיטה מקדש דפריך לכו היכא אז אכרבי דאיפסי' כיוצא משמע
דקאזקאש משום דשמיטה מקדשא וכו' מיפסל כיוצא ה' לאו אלא
לפ'ג דרבי אית ליה טעור מקדש במנחות פרק רבי ישמעאל
ה' הוצא לאו כיוצא אלא בשמיטה הוצא דלמחר ועירי פסוק
בבבלי פסולו כליתו ועוד יש לדרקק מההוא דתמן פרק רבי דעמיה
מחמי כיוצא אפי' דבני עופות וחמיה הוה מצי למחמי ליה ולי ולי

היה בנהוג והא דאמרינן ד' כל שעה (פסחים לו.) גבי ישיבה דמנחות
שומה במקום ורצין ויציאה קידוש ידים ורגלים לאו משום פסול
דייק פרק שמי הלכות (מנחות נה.) אמרת לישמן ועריכתן מבחור
(דריש ר') משעון נחור טור שמי פעמים שמהא אפייתן בנחור
לומר שמי הלכות ולתם הפנים כשריות בצורה וכשריות אפי שמי
לא להוציא דבר לחוץ שנתקדש ווא"ת כיון דבנקודתו כלי לא מיפסל
בפני עמלן אימת מיפסלי ביצא יי"ל ודאי בדאבון מועיל קידוש כלי
מחורירו וכן לין ומהירין משיקדשו בכלי אמר לפי מה שפירש'
קודשת ויניקוסו בצורה עד לאחר עמוד השחר כדי שלא יפסלו
במטעם הוא להשתותם כל כי נדר שרת בחור:

ה' (מנחות ע"ב): פליגי בתורה ששחטה על שמונים מלות חוקיה אחר
כאוי דפליגי ככלי שרת מקדשין שלא מדעת חוקיה סבר מקדשין
כלי שרת מקדשין שלא מדעת ופ"ק מנחות דף ו' (ס"א) גבי
הדר ליה לקומץ לזבוחיה ליקדש וליפסול אי"ר יוחנן דא' חומרת
ההדחוק שמקדש מ' מתוך פ' מדעת מקדש נמי שלא מדעת אבל
ה' יבא שלא בזמן הזה אע"ג דאמרין כסוף שמי הלחם (שם ק.) דכלי
כלי בזמן חזונוטו לזמן חזונוטו:

הדרון עלך לולב וערבה

החליל. הא ללא קמני כיז יום טוב שחל להיות בשבת חליל ששה ובשאר כל הימים חמשה כלעיל פסוק לולב (דף מג:) משום דנטי לטיסמך ולטימך חליל שז ביום השואבה דדייק מינה בנמרס האי הוא ללא דמי הא דהרנן דמי:

שְׂמִינֵנו דוּחָה לֹא אֵת יוֹ"ט וְלֹא אֵת הַשְּׁבֵת. אֲעִ"ג לְחַלּוֹת לִינוּ אֶסּוּר אֲלֵהּ מִשּׁוּם שֶׁמֶּה יִתְקַן כִּי שִׁיר כְּמוֹ לֹא מִסְפֵּקִין וְלֹא מִטְפֵּחִין דַּפ' מְשִׁילִין (נִכְיָה 97 ע' 1:). וְקִי"ל לִדְעוּ שְׁנוֹת בְּמִקְדָּשׁ בֵּית הַשְּׁאֵלֻכָּה שֶׁמֶי כְּדֹאמְרִינוּ בְּנִמְרָא לִדְעִינָה אֲלֵהּ מִשּׁוּם שֶׁמֶהה יִתְרֵה:

70

עין משפט
גר מצוה

כט א מ"י פ"ב מל' פסלי מוקדשין הלכה כ:
ק ב מ"י פ"ב מלכות תמדין הלכה ו:
קא ג מ"י פ"א מל' שמרת הנפש הל' ד:
קב ד מ"י פ"ו מלכות אחרי מזה הלכה י סגן לזרן שיש:
א ה מ"ה מלכות טעם הלכה י:

לעזי רש"י

קולית"ר (קולידור"א).
פסגות.

דבינו חנאל

[illegible]